

LIJST – INTERNATIONALE MANDATEN

EMODNET Secretariat

European Marine Observation and Data Network -Secretariat

Europees Marien Observatie- en DataNetwerk - Secretariaat

Looptijd: / - /

Financiering:

Contactpersoon: Francisco Hernandez, Simon Claus

Website:

Vlaanderen heeft aangeboden om het EMODnet secretariaat te hosten in Oostende. Een belangrijke bijdrage van Vlaanderen aan de Europa 2020-streefdoelen wat werkgelegenheid, innovatie, onderwijs en het omgaan met de klimaatsverandering betreft. De Europese Commissie heeft beslist om op dit voorstel in te gaan en het secretariaat van het Europees Mariene Observatie- en Datanetwerk (EMODnet) zal naast het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) op de InnovOcean site in Oostende gehuisvest worden.

Recente activiteiten en producten:

- Co-organisatie tussen VLIZ en EMODnet secretariaat voor de EMODnet Jamboree.
- Het publieke event ging door op 20 Oktober in de Grote Post en was met 350 inschrijvingen, 2 MEP's en Staatsecretaris voor de Noordzee een groot succes. Een nieuws item hierrond is ook gepubliceerd op de DGMARE website:
http://ec.europa.eu/new sroom/mare/itemdetail.cfm?subweb=342&lang=en&item_id=26883
- Naast het publieke event werden er de hele week EMODnet projectvergaderingen georganiseerd op de Innovocean site, waarbij meer dan 200 Europese mariene experts gebruik maakten van de volledige vergadercapaciteit van de Site.

ERA-MBT

Marine Biotechnology ERA-NET

Looptijd: 1 / 2014 - 1 / 2018

Financiering: EU-FP7

Contactpersoon: Fien De Raedemaecker

Website: <http://www.marinebiotech.eu>

Het CSA MarineBiotech project heeft succes geboekt in het opzetten van een netwerk van financieringsinstellingen en programmamanagers geïnteresseerd in gezamenlijke ondersteuning van marien biotechnologisch onderzoek. De 20 partners uit 13 landen hebben een voorstel ingediend voor een Marine Biotechnology ERA-NET (ERA-MBT). Het ERA-MBT wil, om de huidige versnippering en dubbel werk te voorkomen, de weg effenen voor gemeenschappelijke programma's en samenwerkingen. Dit omvat de levering en het gebruik van gemeenschappelijke onderzoeksinfrastructuur.

Recente activiteiten en producten:

- de geselecteerde projecten binnen de eerste Call zullen van start gaan eind 2015 of begin 2016. IWT en FWO steunen met zekerheid de projecten 'SeaRefinery' en 'Neptuna'. Alle projecten werden beschreven in de Project factsheets en gepubliceerd op de website:
<http://www.marinebiotech.eu/first-transnational-call>
- een tweede ERA-MBT call voor projectvoorstellen rond het thema Biodiscovery werd gelanceerd op 1/12/2015 deadline 16 /3/ 2016): <http://www.marinebiotech.eu/second-transnational-call>
- ERA-MBT stapte op 3/11/2015 mee in de ERA-IB-2 Call rond Industriële Biotechnologie (deadline 1/2/2016): <http://www.era-ib.net/7th-call-documents>

JPI Oceans

JPI Healthy and Productive Seas and Oceans

Looptijd: / 2010 - /

Financiering: Variabele bijdrage van de verschillende lidstaten

Contactpersoon: Fien De Raedemaecker

Website: <http://www.jpi-oceans.eu/>

De JPI Oceans is een coördinerend en integrerend lange-termijn platform dat open is voor alle EU lidstaten en geassocieerde landen die investeren in marien en maritiem onderzoek. De belangrijkste doelstellingen zijn

- 1) de versnippering en duplicatie tegengaan;
- 2) gemeenschappelijke en flexibele initiatieven plannen;
- 3) de samenwerking vergemakkelijken en een toekomstvisie opbouwen en
- 4) efficiënte mechanismen voor interactie en kennisoverdracht tussen de wetenschappelijke gemeenschap, de industrie en de beleidsmakers te ontwikkelen om de grote uitdagingen van de toekomst efficiënter te kunnen aanpakken.

Recente activiteiten en producten:

In de laatste Raad van Bestuur die plaats vond in Brussel op 12-13 november werden voor de eerste keer vertegenwoordigers van de VS, Canada en Nieuw Zeeland uitgenodigd. Daarnaast werd de vooruitgang van de acties onder de verschillende strategische prioriteiten van JPI Oceans besproken.

1. Deep Sea Resources

Ecological Aspects of Deep Sea Mining- Twee campagnes werden afgewerkt tussen maart en oktober 2015 met het Duits onderzoeksschip RV SONNE in de Clarion-Clipperton Zone en een gebied ter hoogte van de kust van Peru. Van 25 tot 27 januari wordt de jaarlijkse vergadering van het piloot project georganiseerd in Gent.

2. Technology and Sensor Developments

Technologies ERANET Cofund- Samen met partners van onder andere de Martec en Cofasp ERANETs zal een nieuw voorstel worden ingediend voor een ERANET Cofund rond mariene technologie.

3. Coastal and Maritime Planning and Management

Marine Spatial Planning- De Expert Groep rond MSP zal verder worden uitgebreid rekening houdend met de regionale evenwichten en interdisciplinariteit. De actie rond MSP zal daarnaast verder worden ontwikkeld met de stakeholders, waaronder DG MARE.

4. Linking Oceans, Human Health and Wellbeing

De betrokken landen kwamen overeen om een vergadering te organiseren in 2016 voor de verdere ontwikkeling van een actie.

5. Interdisciplinary Research for GES

- Ecological aspects of microplastics- Tien landen, waaronder België, lanceerden een call van 7,5 miljoen UR. Voor deze call werden 21 voorstellen ingediend voor financiering, goed voor een aanvraag voor meer dan 26 miljoen EUR. Na een evaluatie door onafhankelijke experts en vertegenwoordigers van de deelnemende landen werden volgende vier projecten geselecteerd: BASEMAN (definieren van referentiewaarden en standaarden voor microplastic analyse in Europese waters), EPEMARE (ecotoxicologische effecten van microplastics in mariene ecosystemen), PLASTOX (directe en indirecte ecotoxicologische impact van microplastics op mariene organismen) en WEATHER-MIC (effecten van microplastic verwerking op het transport, bestemming en toxiciteit van plastic in het mariene milieu). Bij deze projecten zijn ook enkele Belgische onderzoekers en universiteiten betrokken: Dr. Amandine Collignon (Universiteit van Luik) bij BASEMAN, Prof. Dr. Ronny Blust (Universiteit van Antwerpen) bij EPEMARE, Dr. Carl van Colen (Universiteit Gent) bij PLASTOX en Prof. Dr. Erik Toorman (Katholieke Universiteit Leuven) bij WEATHER-MIC. De Belgische financiering van de projecten werd verzekerd door BELSPO, het Federaal Wetenschapsbeleid.
- Intercalibration for the Water Framework- De actie is op dit moment gestart met de tweede fase en zal volgend jaar worden geëvalueerd.
- Munitions in the Sea- Deze nieuwe actie werd geïnitieerd door Italië en wordt ondersteund door dertien landen (waaronder België). De actie zal gericht zijn op ondersteuning van wetenschappelijke kennis ter verbetering van de veiligheid en efficiëntie van interventies. Verder zal de actie focussen op de ontwikkeling van nieuwe technologieën en de uitwisseling van best practices.
- Cumulative effects of anthropogenic disturbances- De leidende landen zullen een workshop organiseren in 2016 om de wetenschappelijke noden en potentiële projecten te prioriteren.
- Integrated assessment of effects of new pollutants- De deelnemende landen identificeren op dit

- moment de relevante nationale partners en zullen verder een project plan ontwikkelen.
- Ecosystem Goods and Services for Coastal and Marine Waters- Deze actie zal zich richten het concept van ecosysteemdiensten en de wetenschappelijk ondersteuning die dit kan bieden voor het beleid en besluitvormingsprocessen. Als volgende stap zal een expert groep worden samengesteld met beleidsmakers, vertegenwoordigers van de financieringsagentschappen en wetenschappers.
- 6. Observing, Modelling and Predicting Oceans
 - Multi-use of infrastructure for monitoring- Deze piloot actie is intussen geëindigd. De resultaten worden binnenkort door de coördinator gepubliceerd.
 - European Marine Calibration Network- Deze nieuwe actie werd voorgesteld door Griekenland op de Raad van Bestuur in November 2015. De actie is gericht op de gecoördineerde calibratie van sensoren van observatoria. Vier landen hebben intussen aangegeven de verdere uitwerking van de actie te ondersteunen.
- 7. Climate Change Impact on Ocean Processes
- 8. Effects of Ocean Acidification and Warming
 - De leidende landen zullen in 2016 een vergadering organiseren om verder de wetenschappelijk en monitoring aspecten van deze prioriteiten te bespreken en te beslissen over de volgende stappen.
- 9. Food Security and Safety
- 10. Biotechnology
 - Wat betreft de twee bovenstaande strategische prioriteiten zal een actie plan worden ontwikkeld met de betrokken landen en relevante ERANETs op een workshop in het voorjaar 2016.
 - Tot op heden werd het JPI Oceans secretariaat in hoofzaak gefinancierd door Noorwegen en Vlaanderen met daarnaast gedetacheerde werknemers van Duitsland, Frankrijk, Italië en Spanje. Voor de lange termijn financiering van het secretariaat werd in 2015 een business plan uitgewerkt met een voorstel voor een structuur die ondersteund wordt door het lidgeld van alle lidstaten. De Raad van Bestuur steunde het voorstel om de financiering van het secretariaat beter te spreiden en besliste om de nodige stappen te ondernemen om een internationale VZW op te richten onder Belgisch recht.

IOC-UNESCO

UNESCO/IOC Project Office for IODE

Looptijd: doorlopend

Financiering:

Contactpersoon: Fien De Raedemaecker

Website:

Vlaanderen heeft zich geëngageerd om de UNESCO-IOC werking te ondersteunen door onderdak te bieden aan het IOC – Project Office for IODE (bij VLIZ in Oostende) en door de toewijzing van middelen uit het Flanders-UNESCO Trustfonds voor de Wetenschappen (FUST). Vlaanderen wordt door UNESCO geapprecieerd als een betrouwbare en stabiele partner. Aan een aantal actiegebieden van de IOC wordt zeer actief deelgenomen, onder meer door rechtstreekse ondersteuning van het VLIZ en door experts uit universiteiten en andere onderzoeksinstituten.

Voor Vlaanderen heeft het VLIZ in het Convenant 2012-2016 met de Vlaamse overheid duidelijke taken i.v.m. deelname en ondersteuning van IOC werking, in het bijzonder het IODE werk (Project Office).

Recente activiteiten en producten:

1. Ocean Science

VLIZ heeft een insteek gedaan in het IOC-Global Ocean Science Report. Dit feitelijk status rapport geeft een mogelijkheid om VLIZ/Vlaanderen te benchmarken met andere instituten/landen. Het tijdschap voor publicatie wordt nog onderzocht.

2. Capacity Development

- VLIZ wil in de toekomst meer actie ondernemen om deze capacity development te dynamiseren met Vlaamse trainers. De trainingsthema's waarvoor vraag hoog is maar aanbod laag zullen worden geïdentificeerd en een match tussen vraag en aanbod zal actief worden gezocht m.b.v. de trainingskalender op de website: <http://www.oceanteacher.org>.
- Een voorbeeld hiervan is Marine GIS in combinatie met Marine Spatial Planning.
- VLIZ zal een oproep doen naar trainers op de wetenschappelijke kerngroep, per mail en via andere

- events (VLIZ jongerencontactdag).
- De mogelijkheid om het EMBRC Training Portal te betrekken zal nog onderzocht worden.

3. Tsunami en GLOSS

Geen verdere acties voor VLIZ besproken

4. GOOS

Geen verdere acties voor VLIZ besproken

5. JCOMM

Geen verdere acties voor VLIZ besproken

6. IODE

Ontsluiting van datasystemen is een activiteit van IODE die nauw aansluit bij de opdrachten van VLIZ. In dit kader zal VLIZ de mogelijkheid onderzoeken om in te zetten op de opmaak van een inventarisatie van de richtlijnen rond data publicatie, zowel in België als in andere Europese landen. Wat is de svz in België, zijn er open richtlijnen over data publicatie, hoe wordt dit aangepakt in de verschillende universiteiten en in het buitenland, is er een gemeenschappelijke politiek?...

7. Law of the Sea

Geen verdere acties voor VLIZ besproken

8. Ocean Carbon

VLIZ zal actie ondernemen om te documenteren en onderzoeken hoe de Vlaamse en Belgische onderzoeksgemeenschap zich rond dit thema internationaal profileert, gelet ook op de investeringen in onderzoeksinfrastructuur.

9. Marine Management

Geen verdere acties voor VLIZ besproken

10. Marin Assessment

Geen verdere acties voor VLIZ besproken

11. Other IOC Programmes

- VLIZ blijft peilen bij de Vlaamse mariene onderzoeksgemeenschap of er interesse is om binnen IOC actief deel te nemen aan de Indian Ocean Expedition II en wil daarbij faciliterend optreden i.v.m. campagnedeelnemers RV Mtafiti of andere deelnemende (Europese) oceanografische schepen
- lancering van de tweede internationale indian ocean expedition in GOA
- er is een nieuwe website gelanceerd: <https://www.io50.incois.gov.in/IO50/index.jsp>
- er is een science plan en een operational plan gelanceerd

EMB secretariat

European Marine Board secretariat

Looptijd: doorlopend

Financiering:

Contactpersoon: Fien De Raedemaecker

Website:

De European Marine Board is een pan-Europees platform van zeewetenschappelijke organisaties met als doel gemeenschappelijke prioriteiten te ontwikkelen en de kloof tussen wetenschap en beleid te overbruggen. Het VLIZ krijgt het mandaat van het Vlaams Gewest voor de huisvesting en ondersteuning van het EMB-secretariaat.

Recente activiteiten en producten:

- de (licht) verbeterde versie van de position paper "Delving Deeper" was vanaf 2 oktober online beschikbaar (www.marineboard.eu) en vanaf 8 oktober in gedrukte vorm beschikbaar.
- een werkgroep rond Marine Training (met o.a. Magda Vincx) zit in de afrondingsfase, waarvan de

- publicatie wordt voorzien voor december-januari.
- de werkgroep rond Ecosystem Value zit in de eindfase (publicatie voorzien voor december-januari).
- een nieuwe werkgroep rond Citizen Science (burgerwetenschap) werd opgestart. Het VLIZ heeft Jan Seys gevraagd deel te nemen.
- het 5de EMB-forum 'Ocean Climate Nexus' werd op 30/11/2015 georganiseerd in het Europees Parlement. De resulterende consensus statement rond klimaat en de oceaan dat werd aan de leden van de WetCom bezorgd.

POGO

Partnership for Observation of the Global Oceans

Looptijd: 2 / 2010 - 6 / 2014

Financiering: EU-FP7

Contactpersoon: Jan Mees, Fien De Raedemaecker

Website: <http://www.ocean-partners.org/>

Het Partnership for Observation of the Global Oceans, POGO, is al meer dan tien jaar een forum waar de leiders van grote oceanografische instituten wereldwijd oceanografie kunnen promoten.

Recente activiteiten en producten:

- Jan Mees lid van het Executive Committee
- Plenaire meeting op 26-28 januari in Japan
- er wordt dan een nieuwe strategische visie voorgelegd aan de leden